

บทที่ 6

บทสรุปและเสนอแนะ

6.1 สรุป

การขอทานเป็นปัญหาสำคัญของสังคมที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมาเป็นเวลานานปีแล้ว และกลายเป็นปัญหาของสังคมที่เรื้อรังยากแก่การแก้ไข เนื่องจากความยากจนในสังคมยังปรากฏให้เห็นจำนวนมากอยู่ และในปัจจุบันนี้การขอทานได้มีการพัฒนารูปแบบที่ทันสมัยกลายเป็นธุรกิจขอทาน โดยมีผู้ถือประโยชน์จากคนขอทานในรูปขบวนการธุรกิจขอทาน มีหัวหน้าขบวนการขอทานเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรืออยู่เบื้องหลังในการขอทาน มีการแบ่งปันผลประโยชน์จากรายได้ใน การขอทาน มีระบบในการทำงาน เช่น มีรถรับส่งในเวลาช่วงเช้า มีอาหารรับประทานและมีรถรับกลับในเวลาตอนเย็น ซึ่งแตกต่างจากการขอทานในสมัยก่อนที่ยึดอาชีพขอทานเร่ร่อนเพื่อยังชีพ นอกจากนี้ขบวนการธุรกิจขอทานยังมีการลักพาตัวเด็กคนพิการจากผู้ใช้อำนาจปกครองมาบังคับให้ทำการขอทาน ถ้าหากไม่ปฏิบัติตามก็จะมีการทำร้ายร่างกายให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และปัจจุบันนี้บิดามารดาเด็กใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทานเป็นจำนวนมาก

ถึงแม้ว่าจะมีประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2484 และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 เรื่องกำหนดวิธีการให้การสงเคราะห์และคุ้มครองเด็ก ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2515 ที่จะแก้ปัญหาคนขอทานและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก แต่ก็ไม่บรรลุผลสำเร็จ เพราะขบวนการขอทานได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบไป แต่กฎหมายที่มีอยู่เดิมไม่ได้เปลี่ยนแปลงตามไป ทำให้คนขอทานและผู้แสวงหาประโยชน์จากคนขอทานมากยิ่งขึ้นในปัจจุบันจึงได้เกิดแนวคิดที่จะแก้ไขกฎหมายยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. 2484 และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2515 มาใช้ร่างพระราชบัญญัติคนขอทาน พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน พ.ศ. ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยร่างกฎหมายทั้งสองฉบับนี้มีผลใช้บังคับกับบุคคลที่แสวงหาประโยชน์จากบุคคลอื่น

เป็นเครื่องมือในการขอลานเป็นความผิดและมีโทษทางอาญา และมีอัตราโทษสูงขึ้น มีบทลงโทษแก่บุคคลที่ให้การช่วยเหลือแก่คนขอลานที่ถูกควบคุมในสถานสงเคราะห์ให้หลุดพ้นจากการควบคุมตัว ให้อ่านาแก่เจ้าพนักงานในการตรวจค้นเข้าไปในสถานที่ที่น่าเชื่อว่าการทารุณกรรมเด็กหรือเยาวชนหรือเลี้ยงดูเด็กหรือเยาวชนโดยมิชอบ และให้มีอำนาจในการแยกตัวเด็กหรือเยาวชนจากครอบครัวเพื่อให้การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหรือเยาวชนและมีการนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาใช้กับบิดามารดา ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กหรือเยาวชน ถ้าหากว่าเป็นผู้กระทำทารุณกรรมต่อเด็กหรือเยาวชนโดยบังคับให้เด็กหรือเยาวชนทำการขอลาน

ส่วนในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการใช้มาตรการทางอาญาลงโทษแก่บุคคลที่เป็นคนจรจัด โดยคนขอลานจัดอยู่ในคนจรจัดประเภทหนึ่ง เนื่องจากสาเหตุทางประวัติศาสตร์ที่ต้องการบังคับบุคคลให้ทำงานไม่ให้เกียจคร้าน เพราะแรงงานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติอุตสาหกรรมในขณะนั้น และต้องการป้องกันสังคมจากอาชญากรรม แต่การใช้มาตรการทางอาญาลงโทษแก่บุคคลจรจัดไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ โดยกฎหมายที่ออกมาบังคับใช้ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ เนื่องจากขัดต่อรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทของประเทศ ทฤษฎีกระบวนการยุติธรรม (Due Process) หลักนิติธรรม (Rule of Law) ในด้านเสรีภาพส่วนบุคคลในการห้ามบังคับใช้แรงงาน บุคคลทุกคนจะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันตามกฎหมายโดยไม่แบ่งชั้นวรรณะ ระหว่างคนจนกับคนรวย กฎหมายที่ออกมาบังคับใช้จะต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ เนื่องจากเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคล การกระทำที่จะเป็นความผิดทางอาญาจะต้องพิจารณาจากการกระทำมิใช่พิจารณาจากสถานภาพ (status) ลักษณะนิสัย (habit) และวิถีทางการดำรงชีวิต (mode of living) และจะต้องผ่านการพิจารณาจากกระบวนการยุติธรรมโดยคณะลูกขุนเพื่อพิจารณาให้เกิดความเป็นธรรม จึงได้เห็นมาใช้มาตรการทางสังคมสงเคราะห์แก่คนจรจัดแทนที่จะลงโทษทางอาญา โดยให้การช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพจิตใจให้แก่คนจรจัด

ทางด้านผู้ถือประโยชน์จากคนขอลาน ประเทศอังกฤษและประเทศอินเดียได้ใช้มาตรการทางอาญาลงโทษแก่บุคคลที่ใช้หรือส่งเสริมเด็กหรือเยาวชนเป็นเครื่องมือในการขอลาน และลงโทษแก่บุคคลที่ลักพาหรือทำร้ายร่างกายเด็กให้พิการเพื่อจุดประสงค์ในการ

ขอทาน เพื่อป้องกันเด็กหรือเยาวชนจากการเข้าไปมีส่วนพัวพันกับบุคคลที่ไม่พึงปรารถนา และเด็กหรือเยาวชนเป็นบุคคลที่อ่อนแอไม่มีกำลังที่จะต่อสู้กับบุคคลที่แข็งแรงกว่าได้ และได้มีการผลักดันการพิสูจน์ตกเป็นหน้าที่ของผู้กระทำผิดที่จะพิสูจน์ว่าเขาไม่ได้กระทำผิดตามที่กล่าวหาและอัตราโทษที่ลงโทษแก่บุคคลที่ลักพาเด็กหรือเยาวชนหรือทำร้ายร่างกายเด็กหรือเยาวชนให้พิการเพื่อจุดประสงค์ในการขอทาน มีอัตราโทษสูงสุดจำคุกถึงตลอดชีวิต

จากการเปรียบเทียบกฎหมายไทยและกฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษและประเทศอินเดียในส่วนของคนขอทานและผู้ถือประโยชน์จากคนขอทานแล้ว เห็นว่าการใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเดียวไม่สามารถแก้ปัญหาคนขอทานและผู้ถือประโยชน์จากคนขอทานได้ จะต้องใช้มาตรการอื่นในการป้องกันควบคู่กับการใช้มาตรการทางกฎหมายในการแก้ปัญหาคนขอทาน ถ้าหากใช้มาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดเพียงอย่างเดียวก็ไม่สามารถป้องกันและปราบปรามคนขอทานและผู้ถือประโยชน์จากคนขอทานได้

6.2 ข้อเสนอแนะ

ประเทศไทยควรปรับปรุงกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และการใช้มาตรการอื่นควบคู่ไปกับการใช้มาตรการทางกฎหมาย เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคคนขอทานและผู้ถือประโยชน์จากคนขอทานให้หมดไปจากสังคมไทย ดังนี้

6.2.1 มาตรการทางกฎหมาย

ก. ควรบัญญัติคำนิยามการขอทานให้รวมถึงการกระทำใดบ้าง เพื่อป้องกันปัญหาการตีความคำนิยามการขอทาน เช่นเดียวกับประเทศอินเดียที่ให้คำนิยามการขอทานไว้อย่างครอบคลุมและก็มี ความชัดเจนแน่นอน

ข. ควรแก้ไขหลักเกณฑ์คำนิยามการขอทาน ไม่ให้รวมถึงการขอทานด้วยความจำเป็น เนื่องจากไม่ได้ขอทานเป็นอาชีพและไม่ได้เป็นการขอทานโดยนิสัย จากคำนิยามการขอทานในประเทศไทย เห็นได้ว่าบุคคลที่ทำการขอทานเป็นครั้งแรกหรือหลายครั้ง ไม่ว่าจะด้วยเหตุจำเป็นอย่างไรหรือไม่ก็ตาม ก็จัดว่าเป็นการขอทานตามคำนิยามแล้ว

ค. ควรแยกวงวิพอกออกจากคำนิยามการขอทาน เนื่องจากวงวิพอกส่วนใหญ่ในประเทศไทย ได้แก่ คนตาบอด คนพิการ ได้ใช้ความสามารถหรือความชำนาญพิเศษเฉพาะตัวในการขับร้องและเล่นดนตรีอยู่ตามถนนทางเท้าย่านชุมชนต่าง ๆ เป็นการชักจูง

ผู้ให้ทานมาสนใจในกิจกรรมที่วิพากษ์ได้กระทำ และเป็นการตอบแทนทางด้านคุณค่าแก่ผู้ให้ทาน

ง. ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายในส่วนของอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ในส่วนของการส่งตัวคนขอทานไปยังสถานสงเคราะห์ โดยเพิ่มเติมกฎหมายให้ชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาในการตีความอำนาจของเจ้าพนักงานว่า จะมีอำนาจในการจับกุมคนขอทานหรือไม่ ในส่วนอำนาจหน้าที่ในการควบคุมนับแต่การจับกุมไปจนถึงการส่งตัวเสรีล้นด้วย นอกจากนี้ควรบัญญัติให้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานมีอำนาจในการตรวจค้น เข้าไปในสถานที่ที่น่าเชื่อว่ามีการกระทำความผิดหรือกักขังเลี้ยงดูโดยมิชอบและให้มีอำนาจในการแยกตัวบุคคลจากอำนาจปกครองของผู้มีอำนาจปกครอง เพื่อเป็นการให้การคุ้มครองสวัสดิภาพแก่บุคคล โดยเฉพาะเด็ก คนพิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

จ. ควรเพิ่มเติมอัตราโทษแก่ผู้หลบหนีจากสถานสงเคราะห์ให้มีอัตราโทษสูงขึ้น และเพิ่มเติมบทบัญญัติในการลงโทษแก่บุคคลที่ให้การช่วยเหลือแก่คนขอทานที่ถูกควบคุมตัวในสถานสงเคราะห์ให้หลุดพ้นจากการควบคุมตัวไป เนื่องจากการควบคุมตัวในสถานสงเคราะห์เป็นการฝักอาชิวให้แก่คนขอทานมีวิชาชีพติดตัว เมื่อออกจากสถานสงเคราะห์แล้วก็สามารถไปประกอบอาชีพอื่นได้ไม่หันไปประกอบอาชีพขอทานอีก

ฉ. ควรบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมขยายขอบเขตการลงโทษแก่ผู้ถือประโยชน์จากคนขอทาน เนื่องจากผู้ถือประโยชน์จากคนขอทานในปัจจุบันนี้มิได้มีเพียงผู้ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทานเพียงอย่างเดียว ได้มีการพัฒนารูปแบบการขอทานไปในรูปธุรกิจขอทาน มีขบวนการธุรกิจขอทานคอยอำนวยความสะดวกให้แก่คนขอทาน มีบุคคลคอยเป็นธุระ จัดหาที่พักคนไปเพื่อเป็นคนขอทาน นอกจากนี้ยังเป็นบุคคลที่ดำรงชีพจากรายได้ใน การขอทานจากคนขอทาน โดยเทียบเคียงกับความผิดเกี่ยวกับเพศ ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 282 และมาตรา 286

ช. ควรบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมขยายขอบเขตการคุ้มครองแก่บุคคลที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการขอทาน ซึ่งกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมุ่งคุ้มครองแก่เด็กที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการขอทานเพียงอย่างเดียว มิได้คุ้มครองแก่บุคคลทั่วไป เช่น คนพิการหรือทุพพลภาพ สตรี คนชราที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการขอทานด้วย ซึ่งประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 294 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2515 ได้ใช้บังคับมานานแล้ว ไม่ทันต่อการพัฒนาในรูปแบบการขอทานอาชีพอิสระมาเป็นรูปแบบธุรกิจขอทาน ได้มีการบังคับคนพิการ สตรี และคนชราให้มาทำการขอทาน จึงเห็นควรบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมขยายขอบเขตการคุ้มครองแก่

บุคคลทั่วไปที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการขอตาน มีใช้เฉพาะเด็กที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการขอตานเท่านั้น

ข. ควรบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมโทษแก่บุคคลที่ถือประโยชน์จากคนขอตานให้สูงขึ้น เพื่อป้องกันและคุ้มครองแก่บุคคลที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการขอตาน โดยบัญญัติกฎหมายลงโทษแก่บุคคลที่ใช้เด็ก คนพิการ และคนชราให้มีอัตราโทษสูงกว่าการใช้บุคคลทั่วไป ซึ่งในประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2515 ได้บัญญัติลงโทษแก่บุคคลที่ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอตานหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุส่งเสริมให้เด็กขอตานมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับซึ่งเป็นเพียงอัตราโทษลดโทษเท่านั้น

ฉ. ควรบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมให้หน้าที่นำสืบตักแก่บุคคลผู้กระทำความผิด โดยมีภาระการพิสูจน์ว่าตนเองไม่ได้กระทำความผิดตามที่กล่าวหาในฐานะผู้ถือประโยชน์ เนื่องจากขาดพยานหลักฐานโดยไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากคนขอตาน และพยานหลักฐานส่วนใหญ่ ผู้ถือประโยชน์จะเป็นผู้รู้ความจริง จึงควรบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมให้หน้าที่นำสืบตักแก่ผู้ถือประโยชน์

ญ. ในความผิดฐานพรากเด็กหรือผู้เยาว์ไปเสียจากผู้ดูแลควรรวมถึงผู้ปกครองสวัสดิภาพในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กด้วย เนื่องจากผู้ดูแลเด็กในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กคือผู้ปกครองสวัสดิภาพ เป็นบุคคลควบคุมระวังรักษาเด็กโดยข้อเท็จจริง เมื่อมีการลักพาตัวเด็กไปจากสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ผู้ปกครองสวัสดิภาพในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ก็น่าจะถือว่าก่อให้เกิดความเสียหายแก่อำนาจปกครองผู้ปกครองสวัสดิภาพโดยปริยาย ถือได้ว่าเป็นความผิดฐานพรากผู้เยาว์ด้วยเช่นกัน

ฎ. ควรนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาบังคับใช้ วิธีการเพื่อความปลอดภัยสามารถนำมาใช้ได้กับผู้ถือประโยชน์จากคนขอตาน เนื่องจากผู้ถือประโยชน์เป็นบุคคลที่แสวงหาประโยชน์จากคนขอตานรวมถึงบิดามารดา ผู้ปกครองที่ใช้บุตรเป็นเครื่องมือในการขอตาน โดยผู้ถูกแสวงหาประโยชน์เป็นบุคคลที่อ่อนแอหรือด้อยโอกาสในสังคม เช่น เด็ก คนพิการ สตรี และคนชรา สามารถถูกชักจูงหลอกลวงได้ง่าย ถ้าบุคคลเหล่านี้ไม่สมัครใจที่จะขอตานก็อาจถูกทำร้ายร่างกาย กักขังให้เสื่อมเสียเสรีภาพ บังคับให้ทำการขอตาน เห็นควรให้บุคลากรนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาบังคับใช้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะการเรียกประกันตัวขึ้นเพื่อเป็นการป้องกันอันตรายอันอาจเกิดแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ถึง

แม้ว่ายังไม่มีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้นก็ตาม เพื่อเป็นการป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจาก ผู้กระทำผิด

ฉ. ควรออกกฎหมายมารองรับเพื่อให้พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการ พ.ศ.2534 มีผลบังคับใช้อย่างแท้จริง เพื่อให้การช่วยเหลือสงเคราะห์แก่ คนพิการให้ออกมาอยู่ร่วมกับคนปกติ ในการประกอบอาชีพและในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม สังคมเท่าเทียมกับคนปกติโดยทั่วไป โดยการออกกฎกระทรวงตามมาตรา 17 แห่งพระราช บัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534

จ. ควรออกกฎหมายสวัสดิการสังคม เพื่อคุ้มครองแก่บุคคลที่ไม่ได้ รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 เนื่องจากไม่เข้าข่ายในการได้ รับความช่วยเหลือจากกองทุนประกันสังคม ซึ่งเป็นบุคคลที่ด้อยโอกาสในสังคม เช่น เด็ก เยาวชน สตรี คนชรา คนพิการ คนไร้ที่พึ่ง ผู้ประสพภัย ผู้ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรม ควร ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐโดยจัดเป็นการบริการสังคม เพื่อประกันความเป็นอยู่ที่ดีของ ประชาชน

6.2.2 การบังคับใช้กฎหมาย รัฐควรดำเนินการให้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนทั้งสถาบันครอบครัวให้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการปัญหาคนชอกทาน ดังนี้

ก. องค์กรภาครัฐ รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอแก่กรม ประชาสงเคราะห์ในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ด้อยโอกาสในสังคม ซึ่งเป็นผู้ตกทุกข์ได้ยาก ให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค นอกจากนี้กรมประชาสงเคราะห์ควรจัดให้เจ้าหน้าที่ออกไปสอดส่องดูแลให้ดำเนินการตาม กฎหมายอย่างจริงจังเพื่อจัดการกับคนชอกทานให้ได้รับการสงเคราะห์เพื่อฝึกอาชีพ และร่วมมือ กับองค์กรของเอกชนในการตกแต่งและตรวจสอบแก่บุคคลที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนในการ บังคับหรือทำร้ายร่างกายแก่บุคคลเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการชอกทาน เพื่อเป็นการคุ้มครอง และป้องกันมิให้บุคคลเหล่านี้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากสังคม

ข. องค์กรภาคเอกชน รัฐควรส่งเสริมให้องค์กรเอกชนเข้ามามี บทบาทสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคชอกทาน โดยให้องค์กรเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ ภาครัฐในการส่งเสริมการศึกษา ส่งเสริมอาชีพ ส่งเสริมวัฒนธรรม และคุ้มครองสิทธิของ ผู้ด้อยโอกาสในสังคม เพื่อให้บุคคลเหล่านี้ได้รับการช่วยเหลือจากสังคมอย่างทั่วถึง และรัฐ

ควรรับรองสถานภาพทางกฎหมายและให้ความคุ้มครองแก่บุคลากรของเอกชนในเวลาปฏิบัติงานด้วย เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและส่งเสริมให้ประชาชนกินดีอยู่ดี

ค. สถาบันครอบครัว รัฐควรส่งเสริมความมั่นคงของครอบครัว อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญของสังคมอย่างจริงจัง โดยรณรงค์ให้สมาชิกทุกคนในครอบครัวรู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบ มีศีลธรรมและระเบียบวินัย มีเชื้อสายสัมพันธ์เอื้ออาทรต่อกันตามลักษณะอันดีของสังคมไทย เพื่อป้องกันปัญหาในการทอดทิ้งเด็ก คนชรา คนพิการ รวมทั้งการกระทำทารุณกรรมแก่เด็ก คนพิการ เพื่อบังคับให้ทำการชอทานหรือบิดามารดาใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการชอทาน รัฐควรให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันครอบครัวในด้านต่าง ๆ เช่น การให้คำปรึกษาหารือ ทุนประกอบอาชีพ ทุนการศึกษาแก่เด็ก ค่ารักษาพยาบาล นอกจากนี้ควรประสานขอความร่วมมือและความช่วยเหลือจากองค์กรเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กอยู่กับครอบครัวของตนต่อไปได้

6.2.3 มาตรการทางสังคมและเศรษฐกิจ

ก. รัฐควรใช้นโยบายทางด้านเศรษฐกิจ ในการกระจายรายได้ตลอดจนเร่งกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและการขยายบริการทางสังคม ให้ไปถึงมือประชาชนในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในส่วนภูมิภาคและชนบทที่มีความเป็นอยู่ที่ด้อย มีงานทำจะได้ไม่ต้องย้ายถิ่นมาหากินอยู่ในเมือง

ข. รัฐควรยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชน โดยจัดหางานให้ประชาชนได้มีงานทำอย่างทั่วถึง เพื่อกินดีอยู่ดี

ค. รัฐควรดำเนินการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนทั่วไปว่า การให้ทานไม่ใช่เป็นการสงเคราะห์บุคคลที่ถูกต้องตามหลักการ เพราะเป็นการทำให้เขาไม่รู้จักช่วยเหลือตนเอง โดยการโฆษณาเผยแพร่ทางสื่อมวลชนเพื่อชี้แจงให้ประชาชนทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการชอทาน

ง. รัฐควรจัดให้มีการประกันสังคมอย่างทั่วถึง โดยจัดให้มีบุคลากรไปทำการตรวจสอบให้สถานประกอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 อย่างจริงจัง เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ใช้แรงงานให้ได้รับการคุ้มครอง โดยมีกองทุนประกันสังคมไว้ใช้เมื่อยามเจ็บป่วย พิกัด หรือออกจากงานเมื่อถึงวัยชรา

จ. รัฐควรส่งเสริมการฝึกอาชีพและพัฒนาอาชีพ โดยจัดตั้งสถานฝึกอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ทั่วถึงทั้งในเมืองและต่างจังหวัด โดยไม่คิดค่าบริการเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพ และควรจัดตั้งสถานสงเคราะห์คนพิการให้ทั่วถึง เพื่อฝึกอาชีพและพัฒนาคนพิการให้ออกมาอยู่ร่วมกับคนปกติในการประกอบอาชีพและในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมเท่าเทียมกับคนปกติ

โดยสรุปการใช้มาตรการทางกฎหมายในการจัดการปัญหาคนขอทานแต่เพียงอย่างเดียวไม่สามารถแก้ปัญหาคนขอทานได้ จะต้องมีมาตรการทางสังคมและเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาคคนขอทาน ถ้าหากใช้มาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดเพียงอย่างเดียวก็ไม่สามารถแก้ปัญหาคนขอทานและผู้ถือประโยชน์จากคนขอทาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การปรับปรุงตัวบทกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่างจริงจังด้วย